Schoon, schoner, schoonst Amsterdam

Aanleiding
Amsterdam is niet schoon genoeg. Amsterdam hanteert een beeldkwaliteitsniveau van 80% B, dat volgens de landelijke (CROW) norm gelijk staat aan niveau C. Dit niveau wordt in de praktijk vaak aangeduid met sober. Er is sprake van verminderd comfort, rommelig straatbeeld en behoorlijke vervuiling. De helft van Amsterdam scoort op dit moment zelfs onder dat beeldkwaliteitsniveau. Wat zijn scenario's om het schoner te maken, te krijgen en het schoner te houden? We starten met het uitwerken van de huidige situatie en werken 3 scenario's uit die kunnen bijdragen aan het samen met onze bewoners en ondernemers effectiever en efficiënter schoon maken, schoon krijgen en schoonhouden van Amsterdam.

De basis: betrokken directies Schoon en bestuurlijke mandaten
In 2018 heeft een centralisatie van de uitvoerende taken vanuit de stadsdelen plaatsgevonden. De schaalvoordelen voor de openbare ruimtezijn destijds geraamd op € 30 miljoen. Stadswerken heeft een besparing van € 16 miljoen gerealiseerd. In navolging van deze centralisatie is in november 2019 is de directie Afval en Grondstoffen ontstaan uit de zeven stadsdeelorganisaties. Deze directie verzorgt de inzameling. Samen met Stadswerken (vegen en prullenbakken legen) leveren zij het ingezamelde afval in bij de afvalverwerker (AEB).

De begintijd van de centralisatie verliep turbulent. Zo kreeg A&G binnen drie maanden na oprichting te maken met de coronacrisis waardoor de implementatie van de reorganisatie niet de prioriteit kon krijgen die noodzakelijk was. Dit gold ook voor THOR (Toezicht en Handhaving Openbare Ruimte) die tegelijkertijd met A&G is ontstaan. De impact van de Coronacrisis bepaalde tegelijkertijd ook een ander dagelijks ritme van de werkzaamheden voor medewerkers.

Directies waar eveneens nauw mee samen wordt gewerkt zijn de directies Dienstverlening (meldingen afvaloverlast), de zeven stadsdeelorganisaties en stadsgebied Weesp en Belastingen (innen afvalstoffenheffing en reinigingsrecht en uitvoering kwijtscheldingsregeling). Ook de teams Gebiedsontwikkeling (werflocaties), R&D (inrichting openbare ruimte), Vastgoed/facilitair bureau (werflocaties) zijn directies waar nauw mee samen wordt gewerkt.

Met de Verordening op de stadsdelen is een groot deel van de taken door het College gemandateerd aan de Dagelijks Besturen van de stadsdelen en het stadsgebied. Bestuurlijk overleg met wethouders en/of Burgemeester is georganiseerd in portefeuillehoudersoverleggen.

Het schoonmaken, schoon krijgen en schoonhouden van de stad vergt een combinatie van activiteiten. Globaal genomen gaat het om een combinatie van samenwerking op onderstaande thema's:

Voor een schone stad is een combinatie van integrale inzet op de eerste 5 pijlers het meeste impactvol. De zesde pijler 'hoogwaardig verwerken' levert niet direct een bijdrage aan een schoon straatbeeld. De eerste pijler 'voorkomen van afval', tweede pijler 'aanbiedmogelijkheden op orde', derde pijler "informeren en motiveren (inclusief straffen)' en vijfde pijler 'Samen met de stad' maken expliciet duidelijk dat het schoonmaken (inzamelen en reinigen) van de stad een verantwoordelijkheid van de gemeente is, het schoon krijgen en schoon houden van de stad vraagt ook iets van de Amsterdammers, Amsterdamse ondernemers en bezoekers. En van onze samenwerking met hen.

CROW-Normen

Amsterdam heeft in de begroting gekozen om drie bestaande CROW-normen te gebruiken om te sturen op het schoonmaken, schoonkrijgen en schoonhouden van de stad:

1. Zwerfafval grof gemiddeld 80% niveau B (besluit gemeenteraad VJN 2019 niveau C: sober)
2. Vullingsgraad prullenbakken 80% niveau B (besluit gemeenteraad VJN 2019 niveau C: sober)
3. Bijplaatsingen 90% niveau B (besluit gemeenteraad VJN 2019 niveau B: verzorgd)

Zie bijlage 1 voor de opbouw van de normen zoals CROW die heeft gedefinieerd en zoals die landelijk door gemeenten wordt toegepast. Deze normpercentages zijn stedelijke gemiddelden per jaar.

Ter vergelijking: G4

Rotterdam en Utrecht hanteren hogere normen (90% niveau B) en Den Haag en Rotterdam verbijzonderen in hun monitoring de aanpak van slechtst scorende wijken. Voor die wijken hanteren zij ondergrensnormen.

Toedeling huidig budget voor schoon taken

De door de gemeenteraad vastgestelde normen zijn de basis geweest voor het toekennen van budgetten aan de directies Afval en Grondstoffen, Stadswerken en THOR. De taken en kosten en een overzicht van de kosten van een gemiddelde activiteit en de schaal die bediend kan worden is in onderstaande tabel zo goed mogelijk inzichtelijk gemaakt.

Pijler	Omschrijving taak	€	Gemiddeld
Pijler 3: Reiniging: deel inzameling	**Directie A&G verzorgt de Inzameling** (grof, glas, papier, rest, GFE-T, Textiel): op de schaal van de stad gaat het om in	95	Gemiddeld kost 1 route 1 dag per week jaarlijks (chauffeur/belader /wagen / ondersteuning) grofweg € 80.000,-

	totaal per week rijden van 814 routes uitgevoerd door 614 chauffeurs en/of beladers/bijrijders en ca. 185 wagens Aantal huishoudens bedraagt 515.000.		Aantal huishoudens/inwoners dat per route wordt bereiekt: - restafval ondergrondse containers bedient ca. 2.100 huishoudens - Papier/karton: 7.200 - Glas: 28.800 - Textiel: 64.900 - Grof: 2.700 - Gte/t niet dekkend in de stad, daardoor aantal huishoudens per route niet beschikbaar
Pijler 3 Reiniging: deel straatreiniging	**Directie Stadswerken verzorgt de straatreiniging** (vegen, legen prullenbakken, afhandelen meldingen): op de schaal van de stad gaat het om in totaal 640 schoonmedewerkers en XX wagens. Dagelijks roden prioroutes gereden, wordt wekelijks op beeld geveegd , worden meldingen meegenomen, en wordt in het Centrum daar waar tweewekelijks wordt ingezameld twee maal per week gereinigd. Dit werk is georganiseerd in 82 veegploegen (inclusief fte/wagens/ondersteuning). 26 veegploegen werken in het verzorgingsgebied Centrum, 56 veegploegen werken in de andere stadsdelen.	90	Gemiddeld kost 1 veegteam dat gemiddeld 6 dagen per week tussen xx uur en xx uur werkt (18 fte /1,5 wagen / ondersteuning) jaarlijks circa € 1,8 miljoen. Het verzorgingsgebied van 1 veegteam buiten het Centrum bestaat grofweg uit circa 8.000 huishoudens. VRAAG: DE OPTELSOM VAN 82 X 1,8 IS 148 MILJOEN EN NIET 90 MILJOEN. DIT MOET WORDEN OPGHELDERD.
Pijler3: Reiniging: deel organiseren	**Directie A&G coordineert de afhandeling van meldingen**. Organisatie (logistiek en intensivering) en afhandeling **meldingen** (onder meer door eigen medewerkers en PANTAR): op de schaal van de stad	8	n.v.t.
Pijler 5: informeren en motiveren: deel opsporen	**Directie Toezicht en Handhaving** concentreert zich op afvalovertredingen. Dit zijn in totaal circa 100 fte (combinatie van afvalspecialisten die	9,3	Toezicht en handhaving is werk dat is georganiseerd in koppels. Gemiddeld kost een koppel € 181.000 (X fte/ inclusief materieel en ondersteuning). Dit koppel is dan op jaarbasis 5

overtreders en straffen	fulltime op afval zitten en generieke gebieds BOA's en toezichthouders algemeen die deels op afval zitten): op de schaal van de stad		dagen per week inzetbaar. Inzet van 1 jaar 1 team toezicht Afval (9fte/7 dagen per week/inclusief materieel en ondersteuning kost € 806.000,- Er is geen uitspraak te doen over de grote van het verzorgingsgebied. Dat is afhankelijk van de taak die het koppel krijgt.
	Totaal	200,3	

Hoe schoon is de stad?
De realisatie van de CROW-normen (stedelijk gemiddelde per jaar) zit voor zwerfafval grof en bijplaatsingen ongeveer op hetzelfde niveau. Voor zwerfafval grof is de realisatie stadsbreed net boven de norm, voor bijplaatsingen is de realisatie onder de norm.

	Norm	**2023**	**2024**	**2025**
Zwerfafval grof	80% B	84,1%	81%	81%
Vullingsgraad prullenbakken	80% B	84,4%	88%	88%
Bijplaatsingen	90% B	85%	83%	78%

Daarnaast zien we dat deze stedelijke gemiddelden onvoldoende helpende sturingsinformatie leveren. Het maakt uit in welke periode, welke maand, welke buurt, welke dag, welk uur wordt gemeten en het verkleinen van het schaalniveau waarop wordt gemeten (stad (1), stadsdeel (7), stadsgebied (1), gebieden (25), wijken (110) en buurten (518)) doet er eveneens toe.

CROW kwalificeert het niveau 80% B als 90% C niveau. Als we op wijkniveau inzoomen dan moeten kunnen we vaststellen dat we in net iets meer dan de helft van de wijken het door de gemeenteraad vastgestelde schoonniveau realiseren. Dat lukt niet in 53 van de 110 wijken in 2025. Er is een groot verschil tussen de wijken:

1. 5 wijken scoren lager dan 60% niveau B
2. 20 wijken scoren tussen de 60% en 70% niveau B en
3. 28 wijken scoren tussen de 70% en 80% niveau B

In de bijlage hebben we een overzicht van deze wijken bijgevoegd.
Op de kaart zien de scores per wijk er als volgt uit:

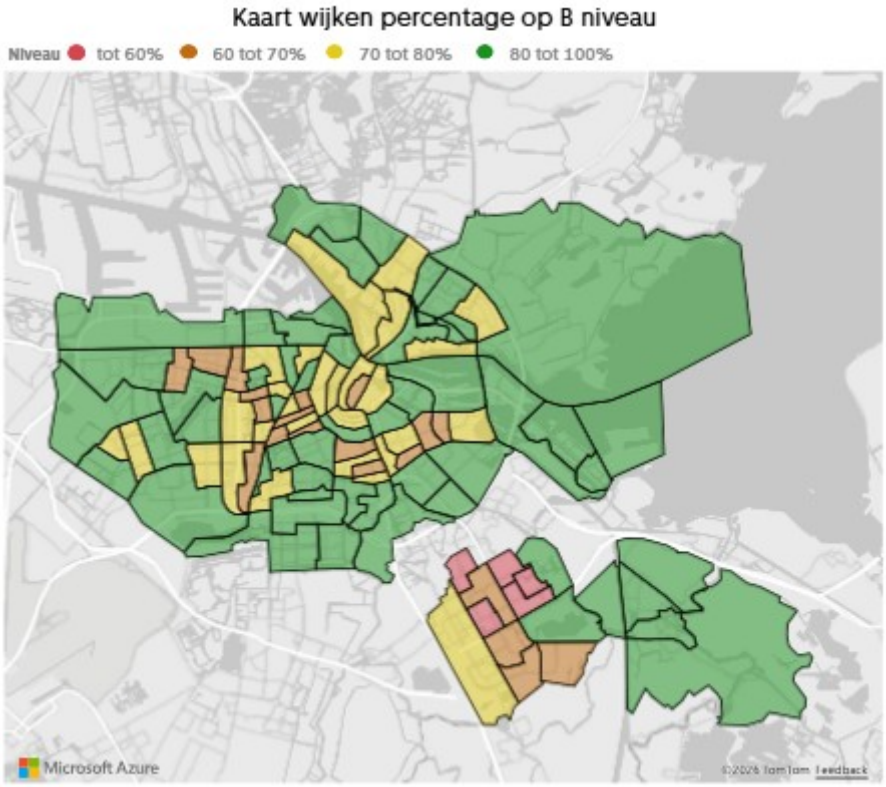

Een combinatie van factoren maakt dat het ons op dit moment onvoldoende goed lukt om ons aan de gestelde normen te halen. De volgende factoren onderscheiden we daarbij:

- Pijler 1: Voorkomen van afval
    - Onze inrichting van openbare ruimte in relatie tot de woningen biedt nauwelijks gelegenheid om afval te helpen voorkomen. Onze scheidingspercentages van afval zijn ook onder de gemiddelde normen en we staan aan het begin van de transitie om afvalstoffen om te zetten naar grondstoffen
- Pijler 2: Aanbod mogelijkheden op orde
    - Al enkele jaren zijn we de transitie van zak naar ondergrondse bak aan het inregelen. Niet overal lukt het om ondergrondse afvalcontainers binnen de norm van 150 meter te hebben. De overgang naar ondergrondse containers heeft, ook door Corona, geleid tot een groei van het aantal bijplaatsingen bij ondergrondse containers. Daar waar de zak nog gangbaar is, zien we dat de invoering van statiegeld voor een sterke vervuiling heeft gezorgd.
- Pijler 3: Informeren en motiveren (en straffen)
    - Amsterdammers houden van hun stad en gaan slordig om met de openbare ruimte en hun afval in die openbare ruimte
    - 80% en 90% op niveau B is in de ogen van veel Amsterdammers, bestuurders en politici niet schoon genoeg. Dat levert negatieve publiciteit op en zet medewerkers in de uitvoering onder druk.
    - Likopstuk straffen lukt nauwelijks en is arbeidsintensief waardoor overtreders moeilijk te stimuleren zijn hun gedrag aan te passen. Aanspreken van overtreders is geen sinecure en leidt geregeld tot verbaal en soms tot fysiek geweld (tussen Amsterdammers en tussen Amsterdammers en onze medewerkers)
- Pijler 4: Reinigen (inzamelen en reinigen)
    - Door de groei van de stad, de toename van de bezoekersaantallen en de toegenomen consumptie buitenshuis worden straten,

grachten en parken intensiever gebruikt en wordt de openbare ruimte sneller vuil.
        - Incidentele middelen zijn toegevoegd om structurele taken uit te oefenen waardoor druk op het organiserend vermogen van betrokken directies toeneemt en de basisdienstverlening onbedoeld fors onder druk komt te staan.
        - Het sturen op de gemiddelde stedelijke norm, waar het budget op gebaseerd is, niet precies genoeg is om de meest vieze plekken schoner te maken, krijgen en houden.
- Pijler 5: Samen met de stad
    - Het aantal afvalcontaineradoptanten groeit gestaag, het aantal initiatieven om samen met de Amsterdammers de stad schoon te maken (denk aan vuiloproer, de schoonste straat, samenwerking met BIZZ-en) voorziet in een behoefte en is een beloftevolle samenwerking die in het dagelijks werk nog niet goed georganiseerd ingepast kunnen worden.

Schoner maken, krijgen en houden van de stad: scenario's

1. Behoud van het huidige schoonniveau
2. Schoner krijgen van de wijken met de laagste CROW-scores
3. Verhogen van de norm van 80% B (wat feitelijk 90% C is) naar 90% B

We hebben deze scenario's en de bijbehorende kosten kort uitgewerkt.

Randvoorwaarde/disclaimer:
Voor het uitvoeren van de scenario's geldt dat we als uitvoeringsorganisaties nog een been bij te trekken hebben om onze basisdienstverlening op orde te brengen. Het terugdringen van het hoge verzuim heeft hierbij prioriteit, naast een betere sturing en aansturing op de operatie van de inzameling afval. Het geheel van personele aanpassingen, logistieke veranderingen en wijzigingen in samenwerkende bedrijfsvoering vraagt ook geduld. We kunnen op sommige onderdelen binnen relatief korte termijn winst behalen, maar de totaalaanpak van verzuim, sturing, leiderschap en (her)inrichting van gezamenlijke werkprocessen vergt meer tijd.

Scenario 1 Behoud van het huidige schoonniveau

Op dit moment zijn veel van de intensiveringen om het huidige schoon niveau te realiseren gedekt met incidentele middelen. Het totaal van de incidentele middelen telt op tot € 10,9 miljoen. In onderstaande tabel zijn de taken en de kosten die vanaf 2027 niet meer gefinancierd zijn in beeld gebracht. Zonder € 9,8 mln. structureel te begroten en € 1,1 mln. meerjarig incidenteel (tm 2030)te begroten achten we het niet reel om het huidige schoonniveau te behouden terwijl dat nu al onder het kritische niveau zit. ZITTEN HIER OOK DE WERKGEVERSKOSTENPOST IN? OF LIJK IK DIE NU TE MISSEN?

Thema's	Taken	Structureel Miljoen €
1. Voorkomen van afval	Ondermeer voortzetten actieplan afvalpreventie en aanpak statiegeldproblematiek	1,1

2. Aanbiedmogelijkheden op orde	Openstelling recyclepunten	0,3
3. Informeren, motiveren en straffen	Intensiveren activatieteams, extra toezicht en handhaving bijplaatsingen, communicatie 25 meter regel.	1,4
4. Reinigen en inzamelen	Extra inzet treintje binnenstad, veegploegen en buurtconciërges, extra inzet legen containers, etc.	7,6
5. Samen met de stad	Participatie en bewonersondersteuning	0,5
Totaal		**10,9**

Scenario 2 Schoner krijgen van wijken met de laagste CROW-scores
Net als Rotterdam en Den Haag is het mogelijk om te kiezen om naast de basisdienstverlening te investeren om in wijken met de laagste CROW-scores ook de huidige schoonnormen te realiseren. Dat vraagt om actieve organisatie, gefocuste integrale sturing op de activiteiten 'voorkomen tot en met straffen' en data-ondersteunend kunnen werken. Ook Amsterdam heeft een aantal wijken waar de gecombineerde CROW-score aanzienlijk lager is dan het stedelijk gemiddelde. De top 10 van slechtst scorende wijken is:

Wijknaam	Stadsdeel	Gecombineerde score 2025
Bijlmermuseum	Zuidoost	43,11%
K-Buurt	Zuidoost	54,31%
Ganzenhoef e.o.	Zuidoost	55,25%
H-Buurt	Zuidoost	58,64%
Venserpolder	Zuidoost	59,37%
Reigersbos	Zuidoost	60,12%
Transvaalbuurt	Oost	62,34%
Da Costabuurt	West	63,04%
Vondelparkbuurt	West	63,24%
Indische Buurt-West	Oost	64,04%

Recent is een taskforce in Zuidoost gestart. Ondanks merkbaar en zichtbaar verbetering in de samenwerking tussen stadswerken en afval en grondstoffen is er nog geen structurele verbetering in de cijfers zichtbaar. In december was er onvoldoende personeel (A&G) beschikbaar als gevolg van een combinatie van ziekteverzuim en verlof. Het gevolg voor Schoon CROW (zwerfvuil grof) was hierdoor ook negatief. Het beoogde percentage 80%B is door uitval routes niet behaald.

Om extra in te zetten op deze wijken zijn aanvullend aan scenario 1 extra activiteiten nodig, te weten:

Thema's	Gecoordineerde en georganiseerde aanpak meest vieze wijken	Structureel Miljoen €
2. Aanbiedmogelijkheden op orde	Extra reparatie en schoonhouden inzamelmiddelen	0,5

3. Informeren, motiveren en straffen	Duidelijke, positieve en meertalige informatie voor bewoners, en extra inzet afvalinterventieteam	2,0
4. Reinigen en inzamelen	Gecoördineerde aanpak, extra routes grof voor deze wijken, extra wijkverzorgers.	5,1
5. Samen met de stad	Aansluiten bij bewoners- en ondernemersinitiatieven en extra inzetten op medebeheer van bewoners en ondernemers.	1,5
Additionele kosten scenario 2		***9,1***
Cumulatief scenario 1 en 2		**20,0**

Het is afhankelijk van werving en selectie, arbeidsmarkt, eventuele aanbestedingen, inkoop, om de juiste randvoorwaarden te creëren om in het aantal wijken met de laagste CROW-scores succesvol te kunnen interveniëren. We zullen actief lessen uit Den Haag en Rotterdam toepassen om de opstarttijd zo kort mogelijk te laten zijn.

Scenario 3 Verhogen van de CROW-norm van 80% B naar 90% B (naar basis/acceptabel niveau)
Het huidige niveau van 80% B vormt de basis van de beschikbaar gestelde budgetten. Dat is gelijk aan CROW score C, oftewel sober. Er is sprake van behoorlijke vervuiling. Maatschappelijk, politiek en bestuurlijk lijkt dit niet het uitgangspunt te zijn en lijkt dit onacceptabel. We hebben uitgerekend wat extra nodig is ten opzichte van scenario 1 en 2 om naar het ambitieniveau van CROW-norm 90% niveau B toe te groeien. Dat is in onderstaand overzicht uitgewerkt. Doelstelling van dit scenario is dat we vanaf 2027 in vier jaar tijd groeien naar een stedelijk gemiddelde van minimaal niveau van 90% B.

Thema's	**Taken**	**Structureel Miljoen €**
2. Aanbiedmogelijkheden op orde	Vervangen van prullenbakken en plaatsen doneervoorzieningen (statiegeldaanpak) en tevens straatmarkeringen voor aanbieden grof afval.	5,5
3. Informeren, motiveren en straffen	Extra communicatie inzet en tevens extra koppel Toezichthouders en structureel maken van het fietsteam centrum.	1,7
4. Reinigen en inzamelen	8 extra veegteams, 7 extra routes van het TAM team, 2 extra GROF routes, extra groepsleiders om medewerkers te begeleiden, toepassen sensordata en route optimalisaties, etc.	35,3
5. Samen met de stad	Extra container adoptanten, en extra inzetten op medebeheer bewoners en ondernemers.	1,8
Additionele kosten scenario 3		***44,3***
Cumulatief scenario 1, 2 en 3		**64,3**
Daarbij nog een investering van incidenteel € 15 mln. voor toepassen sensordata, inclusief route-optimalisatie (investering 2027 - 2029)		

Totaal van de scenario's

Thema's	**Scenario 1** *huidig niveau*	**Scenario 2** *10 wijken*	**Scenario 3** *verzorgde stad*	**Totaal meerjarig**
1. Voorkomen van afval	1,1			1,1
2. Aanbiedmogelijkheden op orde	0,3	0,5	5,5	6,3
3. Informeren, motiveren en straffen	1,4	2,0	1,7	5,1
4. Reinigen en inzamelen	7,6	5,1	35,3	48,0
5. Samen met de stad	0,5	1,5	1,8	3,8
Totaal per scenario	**10,9**	**9,1**	**44,3**	**64,3**
Totaal cumulatief	***10,9***	***20,0***	***64,3***	
+ inc. Investering sensordata			***15,0***	

DISCUSSIE IS OF HET GENOEMDE BEDRAG VOOR DE SENSORDATA EENMALIG € 5 MILJOEN IS (A&G) OF MEERJARIG, NAMELIJK DRIE KEER € 5 MILJOEN, DUS € 15 MILJOEN IS (STADSWERKEN)

Inverdieneffecten / Dekkingsmogelijkheden / alternatieven
Er zijn binnen de directies meerdere verbeterlijnen in gang gezet die op termijn zorgen voor extra dekkingsmogelijkheden:

1. Productiviteit omhoog brengen: de inzameling en de reiniging werken aan het verhogen van de productiviteit door roosteraanpassing, invoering gebiedsgericht inzamelen en leiderschapstraining;
2. Datagedreven samenwerken: er wordt geïnventariseerd welke ICT systemen gezamenlijk ingekocht kunnen worden om samenwerking mogelijk te maken en effectiviteit op straat te verbeteren.
3. Aanpak verzuim: directies A&G, SW en Thor zitten in de brede verzuimaanpak. Binnen A&G is daarnaast nog een extra verzuimaanpak gestart. Verzuim A&G terugdringen naar norm levert tussen € 6 mln. en € 9 mln. op. Verzuim terugdringen naar norm levert voor SW (afdeling Schoon) een besparing op van 4 mln. Voor A&G geldt dat in 203o het verzuim in 2030 tenminste teruggebracht moet worden naar 95 zodat met die besparing stijgende kapitaallasten van de verduurzaming van het wagenpark voorkomen kunnen worden
4. Schade voertuigen:
5. Samenwerken op een aantal primaire processen, zoals het verbeteren van de afhandeling van meldingen, leren van meldingen, routes afstemmen en een verbetering in de aanpak afvaloverlast zorgen voor een slimmere dienstverlening en kunnen uiteindelijk besparingspotentieel opleveren van X euro.
6. Het bestuur heeft destijds bewust gekozen voor het scheiden van de taken inzameling en reiniging. Achterliggend idee was dat inzamelingstaken op termijn mogelijk ook door marktpartijen overgenomen zouden kunnen worden. Wetende dat er op dat moment geen marktpartij beschikbaar was die de reinigingstaken zou kunnen en/of willen overnemen. Onderzocht kan worden of de markt inmiddels is veranderd en of dat schoon- en financiële voordelen biedt.

In totaal kunnen deze verbeterlijnen zorgen voor een besparing van xx in 2026 oplopend naar xxx in 2030

Relatie met de Afvalstoffenheffing
De kosten van de opgave schoon worden voor het grootste gedeelte gedekt uit de algemene dekkingsmiddelen en uit de afvalstoffenheffing. De huidige percentages zijn 85% van de kosten van Afval, 25% van de kosten van straatreiniging en 50% van de kosten van Toezicht en handhaving. In onderstaand overzicht zijn deze percentages afgezet tegen de kosten van de bovenstaande scenario's. De aanname is dat het restant wordt gedekt uit de algemene (dekkings-) middelen.
Ter indicatie. De kosten van scenario 2 zijn € 9,1 mln., samen met scenario 2 bedragen de kosten € 20 mln.. Op basis van de huidige toerekening van kosten zouden we € 9,1 mln. kunnen doorberekenen via de afvalstoffenheffing en € 10,9 mln. moeten vinden in de algemene middelen. De stijging van de afvalstoffenheffing is 4,8% bovenop de inflatie.

Taak	**Perc.**	**Scenario 1**			**Scenario 2**			**Scenario 3**		
		Koste	Via	Alg.	Koste	Via	Alg	Koste	Via	Alg

	In tarief	n	tarief	mid.	n	tarief	. mid.	n	tarief	. mid.
Afval	85%	2,7	2,3	0,4	3,6	3,1	0,5	16,2	13,7	2,4
Vegen	25%	7,8	1,9	5,8	4,5	1,1	3,4	27,7	6,9	20,7
Toezicht	50%	0,5	0,3	0,3	1,0	0,5	0,5	0,5	0,3	0,3
Totaal		*10,9*	*4,4*	*6,5*	*9,1*	*4,7*	*4,4*	*44,3*	*20,9*	*23,4*
Cumulatief		**10,9**	**4,4**	**6,5**	**20,0**	**9,1**	**10,9**	**64,3**	**31,8**	**34,3**
Stijging ASH boven inflatie			2,3 %			4,8 %			16,7 %	

Bijlage 1: Achtergrond CROW systematiek

CROW hanteert 5 ambitieniveau's voor het beheer van de openbare ruimte. Dat is A+, A, B, C of D. Om dit niveau te kunnen halen doen zij kwaliteitsmetingen (bijplaatsingen, zwerfafval, vulgraad prullenbakken). Conform de bijbehorende beeldmeetlat bekijken zij of de locaties voldoen aan de door de gemeenteraad vastgestelde norm op kwaliteitsniveau. Aan de kwaliteitsniveaus van de beeldmeetlaat worden de volgende oordelen gekoppeld:

Ambitieniveau		*Toelichting*
A+		Zo goed als nieuw / alles 100% schoon
A	Top	Heel goed in orde / prachtig straatbeeld, amper vervuiling
B	Verzorgd	Heel en functioneel / verzorgd straatbeeld, matige vervuiling
C	Sober	Verminderd comfort / romelig straatbeeld, behoorlijke vervuiling
D		Functieverlies / vuil

CROW adviseert om een maximale afwijking van **10%** te hanteren. Dat is de landelijke gehanteerde norm. De CROW-norm voor zwerfafval hanteert vaak een streefbeeld waarbij gemiddeld 90% van de metingen moet voldoet om een kwaliteitsniveau te behalen. Dat betekent dat als 90% van de metingen een B of hoger heeft kan worden gesproken over kwaliteitsniveau B.
Een ambitieniveau van niveau B wordt alleen behaald als 90% van de metingen daaraan voldoet.
Amsterdam heeft een ambitieniveau van 80% niveau B wat conform de CROW systematiek ongeveer gelijk staat aan niveau C.

A+	A	B	C	D
				
Er ligt geen afval in de omgeving van de container.	Er ligt weinig afval in de omgeving van de container.	Er ligt in beperkte mate afval in de omgeving van de container.	Er ligt redelijk veel afval in de omgeving van de container.	Er ligt veel afval in de omgeving van de container.
bijgeplaatst afval	bijgeplaatst afval	bijgeplaatst afval	bijgeplaatst afval	bijgeplaatst afval
0 stuks	≤ 1 stuk	≤ 3 stuks	≤ 5 stuks	> 5 stuks

Meetinstructie: Bijgeplaatst afval

A+	A	B	C	D
				
Er ligt geen grof zwerfafval.	Er ligt weinig grof zwerfafval.	Er ligt in beperkte mate grof zwerfafval.	Er ligt redelijk veel grof zwerfafval.	Er ligt veel grof zwerfafval.
zwerfafval grof (>10 cm)	zwerfafval grof (>10 cm)	zwerfafval grof (>10 cm)	zwerfafval grof (>10 cm)	zwerfafval grof (>10 cm)
0 stuks per 100m²	≤ 3 stuks per 100m²	≤ 10 stuks per 100m²	≤ 25 stuks per 100m²	> 25 stuks per 100m²

Meetinstructie: Zwerfafval grof

Bijlage 2: Overzicht CROW-scores op wijkniveau

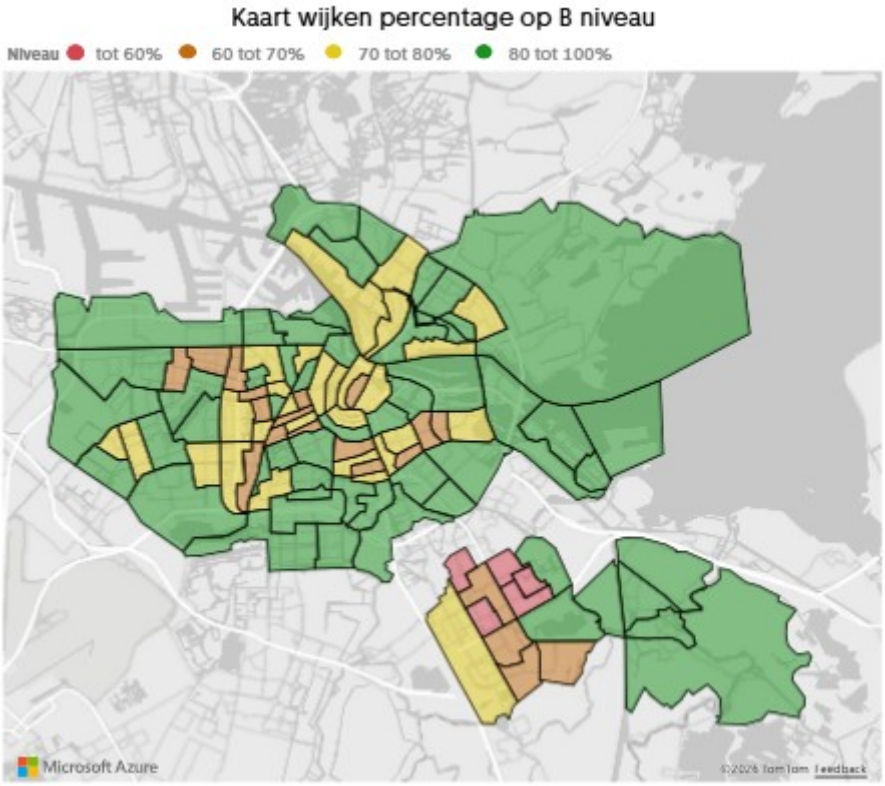

Combinatiescore %B-niveau: zwerfafval grof | bijplaatsingen containers

	tot 60%	
wijknaam_	stadsdeelnaam	2025
Bijlmermuseum	Zuidoost	43,11%
K-buurt	Zuidoost	54,31%
Ganzenhoef e.o.	Zuidoost	55,25%
H-buurt	Zuidoost	58,64%
Venserpolder	Zuidoost	59,37%

60 tot 70%		
wijknaam_	stadsdeelnaam	2025
Reigersbos	Zuidoost	60,12%
Transvaalbuurt	Oost	62,34%
Da Costabuurt	West	63,04%
Vondelparkbuurt	West	63,24%
Indische Buurt-West	Oost	64,04%
De Kolenkit	West	64,88%
Zuid Pijp	Zuid	65,75%
Hoofdweg e.o.	West	65,81%
Van Galenbuurt	West	66,32%
Holendrecht	Zuidoost	66,35%
Hoofddorppleinbuurt	Zuid	67,51%
Slotermeer-Noordoost	Nieuw-West	67,77%
Oude Pijp	Zuid	67,90%
Amsterdamse Poort e.o.	Zuidoost	67,99%
Van Lennepbuurt	West	68,33%
Slotermeer-West	Nieuw-West	68,51%
Overtoomse Sluis	West	69,12%
Gein	Zuidoost	69,30%
Dapperbuurt	Oost	69,55%
Burgwallen-Oude Zijde	Centrum	69,57%

70 tot 80%		
wijknaam_	stadsdeelnaam_	2025
Nieuwe Pijp	Zuid	70,29%
Bellamybuurt	West	71,59%
Stadionbuurt	Zuid	71,94%
Waterlandpleinbuurt	Noord	72,51%
Osdorp-Midden	Nieuw-West	72,73%
De Punt	Nieuw-West	73,01%
Jordaan	Centrum	73,53%
Nieuwmarkt/Lastage	Centrum	74,39%
Landlust	West	74,40%
Burgwallen-Nieuwe Zijde	Centrum	74,73%
Westindische Buurt	West	75,73%
Ijsselbuurt	Zuid	75,76%
Amstel III/Bullewijk	Zuidoost	75,79%
Oosterparkbuurt	Oost	75,84%
Geuzenbuurt	West	76,26%
Noordelijke IJ-oevers-Oost	Noord	76,47%
Grachtengordel-West	Centrum	76,71%
Overtoomse Veld	Nieuw-West	77,11%
Indische Buurt-Oost	Oost	77,26%
Westlandgracht	Nieuw-West	77,26%
Staatsliedenbuurt	West	77,56%

Volewijck	Noord	77,80%
Banne Buiksloot	Noord	77,96%
Weesperzijde	Oost	77,98%
Helmersbuurt	West	78,07%
Slotervaart-Zuid	Nieuw-West	78,40%
Grachtengordel-Zuid	Centrum	78,65%
Noordelijke IJ-oevers-West	Noord	79,82%